

بسم الله الرحمن الرحيم

مولود کعبه
مدیث محنت

مجید مسعودی

سرشناسه
 عنوان و نام پدید آور : مولود کعبه و حدیث محنت‌ها/ مجید مسعودی.
 وضعیت ویراست : [ویراست ۲]
 مشخصات نشر : تهران: نشر حمزه، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری : ۱۵۲ ص: ۱۴ × ۲۱ س.م.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۶۵۸۷-۰۶-۹
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 یادداشت : ویراست قبلی کتاب حاضر تحت عنوان "بر آستان مولود کعبه" توسط نشر حمزه در سال ۱۳۷۹ منتشر شده است.
 عنوان دیگر : بر آستان مولود کعبه.
 موضوع : علی بن ابی طالب علیه السلام، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق.
 -- سرگذشتهامه
 موضوع : Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 -- Biography :
 موضوع : علی بن ابی طالب علیه السلام، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق.
 -- مصائب
 موضوع : Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 -- Passion :
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۶ ب۳۷/م
 رده بندی دیوبند : ۲۹۷/۹۵۱
 شماره کتابخانه ملی : ۴۶۵۱۷۳۰

مولود کعبه
 میراث نبوی

نام کتاب:	مولود کعبه و حدیث محنت‌ها
نویسنده:	مجید مسعودی
ناشر:	نشر حمزه
گرافیک:	گوگانی
سال و نوبت چاپ:	اول / تابستان ۱۳۹۶
شمارگان:	۲۰۰۰ نسخه
لیتوگرافی:	طبع و نشر
چاپ و صحافی:	طرح و انتشار
قیمت:	۹۷۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۶۵۸۷-۰۶-۹
تلفن مراکز پخش:	
نشر حمزه:	۰۲۱-۲۶۵۶۸۵۴۰-۲۶۵۶۹۲۸۰
	۰۹۱۰۱۴۳۷۵۵
انتشارات نیک معارف:	۰۲۱-۶۶۹۵۰۰۱۰

فهرست

نه پیشگفتار، نه مقدمه

۷

دفتر اهل

بر آستان مولیٰ شعبا

فصل اول: زمستان هفتادوشش

۱۵

فصل دوم: صبح نخستین روز در نجف

۲۳

فصل سوم: خانه پدری

۳۳

فصل چهارم: صبح روز دوم در نجف

۳۹

فصل پنجم: صبح روز سوم در نجف

۴۷

فصل ششم: از نجف تا کربلا

۵۱

فصل هفتم: پس از بازگشت

۶۱

فصل هشتم: فریاد تابیی زمان

۶۹

فهرست

دفتر دوم

حدیث محنت‌ها

۸۱	فصل اول: مردی از قبیلهٔ خوبان
۹۵	فصل دوم: محنت‌های علی علیه السلام در زمان پیامبر صلی الله علیه و آله
۹۵	۱- بی‌الانذار
۹۶	۲- لیلَةُ الْمَسِّ
۹۸	۳- غزوة بدر
۹۹	۴- غزوة أُحُد
۱۰۱	۵- غزوة خندق
۱۰۳	۶- غزوة خیبر
۱۰۵	۷- اعلامِ سورة برائت
۱۱۱	فصل سوم: محنت‌های علی علیه السلام پس از رسولِ کرم صلی الله علیه و آله
۱۱۱	۱- صبر و شکیبایی بر شهادت پیامبر
۱۱۳	۲- تشکیل سقیفه بنی ساعده
۱۱۶	۳- غصبِ خلافت
۱۲۱	۴- شورای شش نفره
۱۲۸	۵- جنگِ جمل
۱۳۲	۶- جنگِ صفین
۱۴۰	۷- جنگِ نهروان
۱۴۵	اما آن یا علیِ کودکانه
۱۴۹	کتابنامه

نه به شگفتار، نه مقدمه!

و اما بعد...

اگر از حوالان کتاب حاضر بخواهید؛ ملالی نیست جز این که بازنویسی کتابی که به نام بر آستان مولود کعبه که در سال ۱۳۷۸ منتشر شد و در همان ابتدای انتشار، به چاپ دوم رسید.

قصه نگارش این کتاب، پس از آن صورت گرفت که در زمستان سال ۱۳۷۶ سفری به عتبات مقدسه عراق دست داد و در بازگشت مرا بر آن داشت که مجموعه کتاب‌های را تحت عنوان «بوی غربت» تدارک دیده و منتشر کنم.

این مجموعه قرار بود برای گروه سنی جوان و بوجوان، و در باره امامان معصومی باشد که در سفرهای زیارتی ام - به ویژه در این سفر - توفیق زیارتشان را یافته بودم. همچنین درباره چند تن از را - دیک و خاصان آن بزرگواران.

با این همه وقتی چاپ سوم آن - بنا به دلائلی - متوقف شد، نگارش مجموعه نیز ادامه نیافت؛ که یکی از آن دلائل، نقدهای دوستانه و دلسوزانه‌ای بود که در همان زمان بر کتاب یاد شده صورت گرفت و

سمت و سوی نگارش مرا به گونه‌ای تغییر داد.

این نقدها البته بیشتر بر سبک نگارش و عدم رعایت اصول خاطره‌نگاری یا سفرنامه‌نویسی بود. نیز اشاره و تذکری هم، به کم‌آشنایی بنده با آن قسمت از فنونی که به «نگارش برای گروه سنی جوان و نوجوان» مربوط می‌شد.

براین بسیار ضرورت داشت که یک بار دیگر — اما به طور حرفه‌ای و کلاسیک — به کسب این دانش مهم پردازم؛ که نتیجه‌اش پس از چند سال، مجموعه‌ای ۵ جلدی شد تحت عنوان «مرزبانان خورشید» که خوشبختانه از تقابل خوبی هم مواجه گشت.

در این جا لازم است به نکته مهمی اشاره کنم. نکته‌ای که در مجموعه کتاب‌های مذکوره در برابر آیت‌الاعلی‌ایت شده و در دیگر کتاب‌هایی از این دست مغفول مانده است؛ این می‌باشد که عناصر داستان‌نویسی و ادبیات داستانی در این مجموعه کتاب‌ها، به شکل بدیعی در خدمت احادیث امامان معصوم و آیات قرآن مجید و همچنین تاریخ اصیل و تحریف نشده مکتب شیعه قرار گرفته‌اند؛ برخلاف اکثر کتاب‌هایی که به نام «ادبیات دینی» شناخته شده، اما از این قاعده مهم بیرونند.

به هر حال، در طول سال‌هایی که چند کتاب دیگر را نیز — علاوه بر مجموعه یاد شده — برای جوانان و نوجوانان به نگارش در آورده و منتشر کردم، همواره دوست داشتم که روزی کتاب «بر آستان مولود کعبه» را بازنویسی کرده و آن را با تجربیاتی که در این چند سال به دست آورده بودم، سرو سامانی دیگر ببخشم؛ تا این که سرانجام موعدهش

فرارسید و از اوایل سال ۱۳۹۳ دست به کار شدم.

ابتدا تصور می‌کردم که این کار خیلی زود به اتمام خواهد رسید اما در عمل، این بازنویسی، کم‌کم به یک بازسازی تمام عیار تبدیل شد. درست مانند بازسازی بنایی که فقط سقف و ستون‌هایش را باقی بگذارند و همه چیزش را از نو و بر پایه‌ی طرحی جدید بنا کنند، و حتی بر مساحت آن هم بیفزایند.

بنابراین، سرنوشت کتاب یاد شده نیز چنین رقم خورد که ابتدا به دو قسمت جداگانه — اما در ارتباط با هم — تحت عنوان دفتر اول و دفتر دوم تفکیک شد. سپس تغییرات لازم بدین صورت در آنها اعمال گردد: الف - دو فصل دیگر به آن افزوده شد به نام «پس از بازگشت» و «فریاد تابوی زمان»، که سرچشمه به ذکر خاطرات پس از بازگشت از همان سفر پرداخته اما در عین حال ارتباط مستقیم و تفکیک ناپذیری با غربت و مظلومیت مولود کعبه دارد. و چقدر جای این دو فصل — به ویژه فصل هشتم — در چاپ اول خالی بود!

ب - فصل محنت‌های چهارده گانه علی‌علیه در چاپ‌های گذشته در میان فصل‌های دیگر آمده بود - و همین امر نیز روال یکدست نگارش را مختل نموده بود - این بار تماماً در دفتر دوم آوردند تا بدین ترتیب: هم دوستانم بدانند که انتقاد آنان کاملاً درست بوده و دیدگاهشان در چاپ جدید اعمال شده، و همچنین آمدنش به طور مجزأ، این مزیت را داشته باشد که خواننده علاقه‌مند بتواند آن را به طور مستقل و فارغ از مطالعه دفتر اول، به دقت بخواند.

این نکته هم ناگفته نماند که یک خواننده متدبّر، اگر با این کلام امام معصوم علیه السلام که می‌فرماید: «سخن آل محمد علیهم السلام هفتاد وجه دارد»^۱ به واقع آشنا بوده و آن را باور داشته باشد، می‌داند که با هر بار مطالعه مجدد بیانات این بزرگواران، نکات جدید و از یاد رفته‌ای را می‌آموزد.

حدیث محنت‌ها نیز از این قاعده مستثنی نیست و خواننده متدبّر، نه تنها با یک بار خواندن دقیقانه آن می‌تواند به ابعاد بسیاری از ۵۰ سال تاریخ فشدۀ صدر اسلام — که مولای متقیان آن را در چهارده محنت و به صرت بسیار مختصر و کوتاه اما عمیق و پر محتوا بیان فرموده‌اند — پی ببرد، بلکه با خواندن مکررش، می‌تواند هر بار به نکات بدیعی که حتی از دید تاریخ‌نویسان هم پنهان مانده است اشراف پیدا کند.

به هر حال در این سفر اگر فرصتی دست می‌داد، خاطرات و ذهنیاتم را تقریباً به تفصیل می‌نوشتیم^۱ اگر فرصت نبود، تنها به اشاره‌ای اکتفا کرده تا بتوانم پس از بازگشت — آن گونه که می‌باید — دشت نوشته‌هایم را سر و سامان داده و به نگارش در آورم.

بنابراین، نگارش این کتاب — از فصل چهارم به بعد — بیشتر ادغامی است از یادداشت‌های مختصر، تداعی خاطره‌ها، مطالب را یاد رفته و ...، که مسلماً با مراجعه به کتاب‌های مرجع و مستندات تاریخی تکمیل شده است.

و سخن آخر این که: تا آن جا که امکان داشته، سعی نموده‌ام در این بازنویسی، عناصر داستانی و اصول خاطره‌نویسی را بیش از پیش

۱. الْكَلِمَةُ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ تَنْصَرِفُ إِلَى سَبْعِينَ وَجْهًا

رعایت کنم تا جذابیت آن فزون‌تر گردد و شوق ادامهٔ مطالعه در وجود خوانندگان، بی‌فروغ نگردد.

اضافه بر این، زبان کتاب را نیز تا حدود زیادی به زبان جوانان و نوجوانان نزدیک کرده‌ام تا فهم مطالب نسبتاً ثقیل، برایشان سهل و آسان شود. به این امید که با آن‌ها هم‌دل و هم‌زبان شده، از صمیم قلب بانگ برآورم:

بر آستان جانان گر سر توان نهادن

گل‌بانگ سر بلندی بر آسمان توان زد

مجید مسعودی - تهران

زمستان ۱۳۹۵